

ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῶν βυζαντινῶν καὶ ἔτι πρὸς, ὅτε ὑπῆρξε τὸ καταφύγιον ἐπισήμων ἐκ τοῦ Βυζαντίου φυγόντων, ἀξία μελέτης κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν ἀρχῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἔχουσα ἀνιστορήτους—διὰ τοὺς πολλοὺς—πάσας τὰς ἐποχάς, καθ' ἃς ἐδέσποσαν αὐτῆς ξένοι κατακτηταί, ἱκανὴ νὰ ἐπισπᾶσθαι τὴν προσοχὴν τῶν λογίων διὰ τὴν ἐν τῇ Ἰονίᾳ αὐτῆς Ἀκαδημία ἀκμὴν τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων κατὰ τὴν ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος, πλουσία εἰς μαγευτικὰ τόπια, ἔχουσα ἀπαρμιλλοὺς φυσικὰς καλλονὰς, παρουσιάζουσα ἐν πάσῃ τοῦ ἔτους ὥρα τὴν γραφικὴν θαλαρὰν βλάστησιν καὶ γονιμότητα, ζηλευτὴ διὰ τὸ γλυκὺ τῆς κλίμα, διατελεῖ ξένη, ἐν τούτοις, πρὸς τοὺς πολλοὺς, τοὺς θέλοντας νὰ γνωρίσωσιν αὐτὴν ὑπὸ πάσας αὐτῆς αὐτῆς τὰς φάσεις.

Τὸ ἀξιολογώτερον μέχρι τοῦδε περὶ Κερκύρας πόνημα ἦν ἡ γνωστὴ, ἀλλ' ἐξηνητημένη ἤδη, ἱστορία τοῦ Μουστοξίδου, ὅστις, καίτοι ἐπὶ δεκάδας ἐτῶν ἐπὶ τούτῳ μισθοδοτούμενος, μόλις κατάρθωσε νὰ γράψῃ ἱστορίαν αὐτῆς—ἐν τῇ Ἰταλικῇ ὁμῶς γλώσσῃ!—μέχρι τῶν βυζαντινῶν χρόνων, καταλιπὼν ἡμιτελὲς τὸ ἔργον, ὅτε ἀπέθανεν. Ἄν ὁμῶς εἶνε ἀκριβὲς, ὅπερ πληροφοροῦμαι, ὅτι ὁ ἐνταῦθα ἐγκριτος γυμνασιάρχης κ. Ρωμανὸς ἀσχολεῖται περὶ τὴν συγγραφὴν τοιαύτης τινὸς ἱστορίας, πλήρους, περὶ Κερκύρας, βεβαίως τὸ ἔργον τοῦ ἐριτίμου γυμνασιάρχου—ὅστις ἀληθῶς εἰπεῖν ἀποτελεῖ ὅσιν εὐτυχῆ μεταξὺ τῶν συναδέλφων του διὰ τὴν διακρίνουσαν αὐτὸν ἀκαταπόνητον φιλοπονίαν—θὰ ὑπερβάλῃ πάντα τὰ τέως δημοσιευθέντα περὶ τῆς ὠραίας ταύτης νήσου. Ἄν ὁμῶς ἡ Κέρκυρα δὲν ἐπισπᾶσατο, ὡς ὄφειλε, πρὸ καιροῦ, τὴν προσοχὴν τῶν ἄλλων λογίων μας, εὖρεν ὁμῶς θερμοὺς θαυμαστάς ἐκ τῶν ξένων, πολλοὶ τῶν ὁποίων ἱκανὰ ἐκάστοτε περὶ αὐτῆς ἔγραψαν ἐν μονογραφίαις. Ἐκ τῶν νεωτέρων τοιούτων μονογραφιῶν, ἦτο γνωστὸν μέχρι τοῦδε τὸ ἀξιόλογον πόνημα τοῦ τέως ἐνταῦθα γεν. προξένου τῆς Αὐστρίας κ. Wasberg, ἀνδρὸς τὰ μάλα λογίου. Ἦδη ἕτερος, εἰδικώτερον ἐγκύβας εἰς τὴν ἔρευναν αὐτῆς, τυγχάνει ἐν τῷ ἐν Breslau Πανεπιστημίῳ καθηγητῆς τῆς γεωγραφίας κ. Ἰωσήφ Partsch, ὅστις, ἐπισκεψάμενος, δαπάναις τῆς ἐν Βερολίνῳ Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν, τὴν νῆσόν μας, κατὰ δύο περιόδους, τῷ 1885 καὶ τῷ 1886, καὶ ἐπισταμένως ἐξετάσας τὰ κατ' αὐτὴν, ἐξέδοτο ἄρτι ἀξιον πολλοῦ λόγου πόνημα, ὅπερ ἀφιερῶ τῷ γεωγράφῳ κ. Kiepert καὶ τῷ ἡμετέρῳ γυμνασιάρχῳ κ. Ρωμανῷ. Τοῦ ἔργου τούτου περιλάσσει ὁ συγγραφεὺς τινὰ τῶν ἐκάστοτε περὶ Κερκύρας γραφέντων, ἐρανισθέντα τὰ πλεῖστα ἐκ τῆς κατὰ τὸ 1824 γραφείσης καὶ ἐν χειρογράφῳ σωζομένης παρὰ τῷ κ. Ρωμανῷ πραγματείας τοῦ ἐν τῇ Ἀγγλικῇ ὑπηρεσίᾳ διατελέσαντος σικελοῦ ἱατροῦ κ. Benza.

Ἡ κυρίως συγγραφὴ τοῦ κ. Partsch διαίρεται εἰς τρία μέρη. Ἐν τῷ πρώτῳ δίδεται ἀκριβὲς τῆς Κερκύρας περιγραφὴ γεωγραφικὴ, ἥτοι περὶ τῆς κατασκευῆς τῶν ὀρέων τῆς ὑπὸ γεωλογικὴν ἔποψιν, καὶ περὶ τῶν διαφόρων γεωλογικῶν στοιχείων, ὀρυκτῶν κλπ., ποιούμενος ἐν τούτοις μνεῖαν τῶν ἐνταῦθα

συμβάντων ἀπὸ τῆς 18 Δεκεμβρίου τοῦ 968, μέχρι τοῦ 1880 σεισμῶν, ὁπόθεν ἐξάγεται, ὅτι ἡ Κέρκυρα ἤκιστα ἔπαθέ τι σοβαρὸν ἐκ σεισμοῦ. Τὸ δεύτερον μέρος περιλαμβάνει περὶ τοῦ κλίματος, ἐκ σημειώσεων αὐστριακῶν, ἀπὸ τοῦ 1869 μέχρι τὸ 1872, περὶ τῆς θερμοκρασίας τῆς νήσου, τῶν ἀνέμων, τῶν βροχῶν, καὶ ἰδίᾳ περὶ τῶν ἐν τοῖς διαφόροις τμήμασι τῆς νήσου διαλειπόντων πυρστῶν, τὸ δὲ τρίτον μέρος περιέχει τὴν εἰδικὴν γεωγραφίαν τῆς νήσου, ὑπὸ τὴν γεωγραφικὴν αὐτῆς ἔποψιν, τὰ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν ἀκτῶν, εἶτα δὲ ἐν γένει τὰ τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς νήσου. Τὸ τρίτον τοῦτο μέρος, πλὴν τῶν ἱστορικῶν σημειώσεων, περιλαμβάνει καὶ περὶ καλλιέργειας τοῦ ἐδάφους, περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κατοίκων ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ ἐτῆ 1767, 1803 καὶ 1879, ἐν τάλει δὲ τοῦ συγγράμματος προσαρτῶνται τρεῖς καλλιτεχνικώτατοι πίνακες, ὧν ὁ μὲν εἶνε χάρτης τῆς νήσου, ὁ δεύτερος γεωλογικὸς, ὁ δὲ τρίτος τῆς αὐξομειώσεως τοῦ πληθυσμοῦ ἀπὸ τοῦ 1766—1879.

Τῆς ὠραίας ταύτης μονογραφῆς, ἐκδομένης ἐν καλλιτεχνικωτάτῃ ἐκδόσει, πληροφοροῦμαι εὐχαρίστως, ὅτι ἐπιχειρεῖ μεταφράσει ὁ ἐνταῦθα λόγιος καὶ ἐγκριτος νεαρὸς ἱατρός κ. Π. Βέγιαις, διακρινόμενος ἐπὶ γλαφυρότητι ὕφους, ἐγνωσμένη ἐκ προηγουμένων του δημοσιευμάτων, ἐν οἷς ἡ καλλιπὴς μετάφρασις του ὑπὸ τῷ τίτλῳ «Τὰ πρῶτα τῆς μητρὸς καθήκοντα». Βεβαίως ἔργον τοιοῦτο, ἀπαιτοῦν δαπάνην ἱκανὴν ἕνεκα τῶν προσηρτημένων χαρτῶν, καὶ ὅπερ ὁ κ. Βέγιαις προτίθεται νὰ ἐκτυπῶσιν ἐν Λειψίᾳ, πρέπει νὰ τύχῃ τῆς ἀπαραιτήτου συνδρομῆς, οὐ μόνον τοῦ δήμου Κερκυραίων, ἀλλὰ καὶ τοῦ Πετριδείου κληροδοτήματος, οὐτινος ἐκταλεσταί εἰσιν, ὁ σεβ. ἀρχιεπίσκοπος μετὰ τοῦ κ. νομάρχου καὶ τοῦ κ. εἰσαγγελέως, ἀφοῦ μάλιστα ὁ ἀείμνηστος Πετρίδης ἐν τῇ διαθήκῃ του διατίθεισιν ἱκανὸν ποσόν, ὅπως χρησιμεύῃ ἐκάστοτε δι' ἐκδόσιν ὠφελίμων βιβλίων. Εἶμαι μάλιστα βέβαιος, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ, ἥτις εὐτυχῶς ἀπαρτίζεται παρ' ἀνδρῶν γινωσκόντων τὴν χρησιμότητα τοῦ ἔργου τοῦ κ. Partsch, θὰ προθυμηθῇ ν' ἀναλάβῃ τὴν ἐκδόσιν, ἐπισπωμένη δικαίως τὰ συγχαρητήρια πάντων.

Ἐν Κερκύρᾳ

Ι. ΠΑΠΑΜΑΝΩΛΗΣ

ΔΙΑ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΓΑΜΟΣ

(Ἐκ τῶν Πολωνικῶν Λιγημάτων τοῦ Sacher Masoch)

Ἐν τοῖς ἀνακτόροις τοῖς Ὀστρόγης ἐπεκράτει ζωνρὰ κίνησις καὶ εὐθυμία. Ὁ κόμης Σαμοϊσκις, ὁ πλούσιος μεγιστάν καὶ ἀρχων, εἶχε προσκαλέσει πρὸς θήραν ἄρκτων πάντας τοὺς εὐγενεῖς τῆς χώρας. Πάντες οἱ φεουδούχοι εἶχον ἔλθει, οἱ μὲν μὲ βελούδινα καὶ μεταξωτὰ ἐνδύματα καὶ ἀργυροῦς πτερι-

ἄνδρες, κατέσπλον τοῖ Ζομοισκῆν μετὰ μικρὰν ἀντί-
 στασιν, ἔδσαν καὶ ἀπεστρώμωσαν αὐτόν, καὶ προσέει-
 σαντες ἐπὶ ἵππου ἐριψάων σάκκον περὶ τὴν κεφαλὴν
 τοῦ καὶ ἀπῆλθον μετ' αὐτοῦ. Ὁ Ζομοισκῆς ἐνόμισεν
 ὅτι περιέπεσον εἰς χεῖρας ληστῶν, καὶ ἐθαύρει ἑαυτὸν
 ἀπράλοστα. Μετ' ὀλίγον ἤρρισαν οἱ ἵπποι ἐν βαθί-
 ζῶσιν ἀργότερα, ἐπειτὰ τὰ βήματα πῶς ἀντήγησαν
 ἐπὶ γούρας, καὶ εὐθὺς κατόπιν ἐσταθῆσαν καὶ ὀλί-
 γω χρόνῳ κατεβίβασθη ἐκ τοῦ σάκκου. Ὅτε τῶ
 ἀφῆρηθ' ὁ σάκκος, εὐρέθη ἐντός σκότεινον στόμα γού-
 λου χώρου, ἐν τῷ ὁποίῳ δὲν ἔπρηξεν εἰρημικὸν τι
 αἰδῆροφρακτον παράθυρον ἐπὶ τῆς ὀροφῆς, καὶ ἀχρύ-
 νον στῶμα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μικρὰ λυχνία ἐξέπεμπε
 γλίσχρον καὶ ἀπυρρὸν φῶς. Ἐπὶ αὐτοῦ ἴδισταντο
 δύο ἄνδρες ἐκδεδυμένοι ὡς κοζάκοι. «Ποῦ εὐρίσκο-
 μαι;» ἠρώτησε, χωρὶς νὰ λάβῃ ἀπάντησιν τινα εὐ-
 θὺς ὁμως, ἠνοιχθῆ ἡ θύρα, καὶ ἡ Κωνσταντία, φοροῦ-
 σα τὴν πολωνικὴν στολὴν, τὴν ἐκ πρασίνου βελούδου
 μὲ πολύτιμον γούναν καζαμπάικαν, εἰσῆλθε. Μὲ ἐν
 τῆς κυριαρχικὸν νεῦμα ἀπαχώρησαν οἱ ὑπῆρται,
 τότε μὲ τὰς χεῖρας ἐσπαυρωμένας ἐπὶ τοῦ στήθους
 ἐπλησίασε τὸν κομῆτην, παρετήρησεν αὐτὸν ἐπὶ τῆ
 ὀφθαλμοῦ καὶ κεφαλῆς μὲ βλέμμα πλῆρες θαυμάσιου καὶ ἐν-
 θουσιασμοῦ. «Εἰσεθε εἰς τὴν ἐξουσίαν μου», τοῦ εἶπε, «ἡ περι-
 μένετε φειδῶ. Ζῆς ἀφίμω τὴν ἐκλογὴν νὰ με στεφῶ-
 κώθητε ἀμέσως, ἢ νὰ παθῶν ἡτῶν, ὡς κοζάκοι νὰ ἐπι-
 νῶ. Ἄδεν δύναμαι νὰ σὲ συζευθῶ Κωνσταντίη ἀπῆν-
 ῆσε παροχλῶς ὁ Ζομοισκῆς ὄχι ἡ καρδίη, ἀλλὰ
 τὸ καλὸν τῶ τοῦρου προπερὶ ἀποφασισθῆ ἐκταύθασ-
 ῖν. Ἄψευδοσαι.» ἔπειτ' αὐτὸν ἀπαρτίθῃ ἐπὶ ὄψους ἐν
 αὐτῷ. Ὁ Ζομοισκῆς ἠρῶθη καὶ ἐπῆρσε τὸν αὐτὸν
 «Ναὶ, ψεύδοσαι», ἐξηκολούθησεν ἡ Κωνσταντία,
 ἠγνώριζω τὴν μυθιστορίαν σας μετ' ἡ κομῆσάν Ὀχι-
 γασκῶν. Λοιπὸν ἀκόμη μίαν φωνὴν θέλετε νὰ με στε-
 φανώθητε ἐν τῇ ἐξουσίᾳ μου;» ἔπειτ' αὐτὸν ἀπαρτίθῃ ἐπὶ ὄψους ἐν
 αὐτῷ. «Ἄδεν δύναμαι, οὔτε ἠρέπευ», εἶπε ἡ Κωνσταντία.
 «Τότε ἐτοιμάσθητε διὰ τὸν θάνατον, ἢ ἀπεκρίθη
 ψυχρῶς ἡ υπερήφανος ἄρκα, εἴθε σας στείλῃ τὸν
 ἱερέα καὶ ἐντός τετάρτου σπῆς ὄρας σας περιμύθῳ
 περὶ τὴν ἀγχονίην.» ἔπειτ' αὐτὸν ἀπαρτίθῃ ἐπὶ ὄψους ἐν
 αὐτῷ. Ὁ Ζομοισκῆς ἐτρομαξεν, ἀλλ' οὐδὲν ἄλλο ἐξῆλθε
 τῶ χεῖρῶν τοῦ. Ἡ Κωνσταντία, ἀφῆκεν αὐτόν, καὶ μετ' ὀλίγον
 ἦλθεν ἐν ἱερῶς. «Μετὰ τῶσπτά σου λοιπὸν;» ἠρώτησεν ὁ κομῆς.
 «Ἐν τῇ αὐλῇ ἐστήθη ἡδὴ ἡ ἀγχονίη,» ἀπεκρίθη
 ἡ Κωνσταντία. «Ὅτε Ζομοισκῆς μετὰ τετάρτον ὄρας ὠδηγήθη εἰς
 τὴν αὐλὴν, ἔδεν ὑπὸ τὸ ἐρυθρὸν φῶς τῶν ὀφθαλμῶν τὴν
 Κωνσταντίαν ἱσταμένην προ τῆς ἀγχονῆς. Ἡ ἀντι-
 φασίς τοῦ δὲν εἶχεν ἀκόμη θραυσθῆ, ὅτε ὁμως ἐση-
 κωσαν αὐτὸν ἐπὶ τῆς βαθυῆδος καὶ ἠρθάνθη τὸν βρά-
 χον περὶ τὸν λαιμὸν, παρέδθη. «Εἰμαι πρόθυμος ὑπεψθύρισε, που εἶνε ὁ ἱερέας;
 εἰς μὲς στεφανώσῃ.» ἔπειτ' αὐτὸν ἀπαρτίθῃ ἐπὶ ὄψους ἐν
 αὐτῷ. Ἡ Κωνσταντία διετάξε νὰ τὸν κατεβίβασωσι
 καὶ νὰ λύσωσι τὰ δεσμά τοῦ. «Μὴ δοκιμάζητε νὰ φύγητε», εἶπε, εἰς τὸ πρῶ-

τὸν ὄπλοπτον κίνημα σας, σας φονεῶν. Ἐξῆλθε ἐπι-
 στολῶν καὶ ἀνεσῆκῶσε τὸν ἀναβολέα καὶ μετὰ τὸ πῶ
 στολῶν ἀνα χεῖρας ὠδηγήσεν αὐτόν εἰς τὸ κατὰ
 φῶτον ναὶ δίδον, ἐπὶ ἡλασσῶν διαπυρρῶς, ὁ δὲ ἱε-
 ρεὺς πύλογησεν αὐτούς. Τῆς μετέθῃ μετὰ τοῦ Ζα-
 μοισκῆ εἰς πλοῦσιως κεκοσμημένον ἑλασσῶν καὶ κα-
 θῆσασα ἐπὶ τοῦ σάκου θιβάνιου, διηύθυνε πρὸς αὐτὸν
 τὸν ἀναστόλῃ καὶ περιφρονητῶν βλέμμα καὶ τῶ
 εἶπε «Παραίτηθ' ἀξιώσεις, δὲν εἶχω ἀπὸ σας, οὔτε
 διὰ τὸ προσώπῳ σας, ὅτε διὰ τὴν περιουσίαν σας.
 Τὰρα εἰθε ἐλευθερὸς καὶ δυνάσθε νὰ παραίτησθε ἐπὶ
 ἐπιθυμῶτε. Ὅλ' ἀνὰ πλοῦσιον τὸν γούναν μου καὶ
 δὲν θὰ σας βρῶνῶ ποσῶς. Χαίρετε.» ἔπειτ' αὐτὸν ἀπαρτίθῃ ἐπὶ ὄψους ἐν
 αὐτῷ. Ὁ Ζομοισκῆς τὴν παρετήρησεν ἐκπληκτικῶς ὡπερ
 κλήθῃ σιωπηλῶς καὶ ἐξῆλθεν. Ἐντὸς ὁ γονεὺς τοῦ
 οἱ ἠσούεται καὶ οἱ φίλοι τοῦ βενετιστῆς ἐκινήσαν
 γῆν καὶ οὐρανόν, ὡπερ ἐπετοχῶν διαζυγιῶν παρὰ
 τοῦ Πάπα, ὁ Ζομοισκῆς ἐμεινεν ἐν Ὀστρούγῳ. Ἐσχῶ
 νετο νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Ἀρσῶν, καὶ μελλίστα ἀπέ-
 σφειγέ καὶ ἀναντῶ τοῦ γείτονος τοῦ Διέκην ἐρημιτοῦ
 ἐγῶθη εἰς τὰ ὄρη τοῦ Ὀστρούγου, ἐντὸς μικροῦ θη-
 ρεβτικῶ μέγασου, ἐν τῷ μέσῳ βιβλίων καὶ χάρτου,
 καὶ περιήροτο μόνος τὰ περίε. Ὅτε ἀνῆλθε ἐπὶ ὄψους ἐν
 αὐτῷ. Ὅτε συνέθη νὰ παρτήσῃ ποτὲ τὴν συζυγὸν τοῦ.
 Ἐπῆλαιεν εἰσιππος καὶ περίσκεπτος, ὅτε εὐρέθη αἰ-
 φῶνς πρὸ τῆς Κωνσταντίας, ἠτις ἀπῆκεν ἐπίσης τὸν
 ἵππον τῆς νὰ προχορῇ βάρην, καὶ ἀπροσδοκῆτως ἐξῆλ-
 θε λόχμης τινός. Ἡ ὑψηλὴ καὶ λιγνῆ μορφή τῆς,
 περιβεβλημένη μελαν βελούδον μετὰ πλοῦσιως γού-
 νας, ἐκινετο ἐπιχαρίτως ἐπὶ τοῦ ἵππου, ἐντὸς ὁ ὄρατι
 τῆς ὀφθαλμοῖ τοῦ παρετήρου ἐκπληκτοί, ἐμεινῶς
 μάστιγα. Τὴν ἔχαιρῆσαι, αὐτὴ δὲ τὸν ἠγαπήσθησε
 διὰ φιλικῆς προσκλίσεως. Ὅτε παρῆλθεν, ἐσταμά-
 τησε τὸν ἵππον τοῦ καὶ παρέθη κατόπιν τῆς. Οἱ
 ξανθοὶ τῆς πλοκαμοὶ ἔλαμπον ὡς χρυσοὶ ἐπὶ τοῦ με-
 λανος βελούδου. Ὁ Ζομοισκῆς ἀνεστέναξε. «Τὶ γέ-
 λαιον», ἐσκεπθῆ, «να εὐρῶ ὠραίαν καὶ μερῶν γυ-
 ναῖκα καὶ νὰ ζωῶς μοναχὸς μετὰ εἰς τὰ βιβλία.»
 Ἀπὸ τῆς προσεχέως ἡμέρας ματῆν ἠπῆσε καὶ
 ἐσῆκασε νὰ ἐνταμῶσῃ ἐκ νέου τὴν Κωνσταντίαν,
 ἰπέυσας μετέθῃ ἐσπέρων τινα κατ' εὐθείαν εἰς Ζα-
 βλοκοβον, ἔδσε τὸν ἵππον τοῦ εἰς δένδρον τι, πλῆ-
 σιον τοῦ μικροῦ ευγενικοῦ οἴκου καὶ ἐπλησίασε μετὰ
 προσοχῆς διὰ τῶ κῆπου εἰς τὴν οἰκίαν. Τὰ παρά-
 θυρα ἦσαν κεκλεισμένα, με εὐλίαν παράθυροφυλλῶν,
 ἐκ τινος ὁμως ἀκτίνος ἐσερομένῆς, ἀνεκάλυψε ὄχι-
 σμάδα διὰ τῆς ὁποίας ἡδυνάτο νὰ παρατήρησῃ.
 Παρατήρησε μικρὸν δωμάτιον με τουρκικὸν διβάνιον.
 Δέρματα ἀρκτῶν ἦσαν ἐσπλωμένα ἐπ' αὐτῷ καὶ
 παρ' αὐτό, εἰς τὰ πλάγια, εὐρισκῆτο ἐργὸν εἶρην κεν-
 τήματος, ἐπὶ μικρῶς δὲ τοαπέζης ἱστατό ἀνήμεινόν
 κρηθῶν. Ἐπὶ πολυ οὐοῖς ὑπῆρχεν, ἐν αὐτῷ, ἐπειτα
 εἰσῆλθεν ἡ Κωνσταντία, εὐρῶ πλοῦσιον τὸ ἐργὸν χει-
 ρῶν καὶ καθῆσασα ἐπὶ τοῦ διβάνιου, ἠρχίσε νὰ ἐργα-
 ζῆται. Ὁ Ζομοισκῆς δὲν ἠδυνάτο νὰ χορτάσῃ τὴν
 ὑπερήφανον μορφήν, τὸ λεπτομερῆ, ὀροσῶν καὶ ἀξέ-
 ραστον πρόσωπον καὶ τὴν χαριεσσαὶ ἀνὰ καὶ κατω
 πηδῶσαν χεῖρα τοῦ θαυμαστοῦ ἐκείνου πλάσματος,
 τὸ ὁποῖον ἀνῆκεν εἰς αὐτόν ἐνωπῶν θεοῦ καὶ ἀνθρώ-

πων και όμως έμενε πάντοτε μακράν αυτού. Και πόσον επάλλεν η καρδιά του, οτε εσταμάτησεν επί στιγμήν, εξηπλώθη επί της δοράς της άρκτου και έγυμνώθη ο άλαβόστρινος βραχιών της, ο δέ μικρός πους της εφάνη υπό την μεταξινήν εσθήτα της.

Ήρχετο λοιπόν πᾶσαν έσπέραν και Ιστατο έξωθεν, εν μέσω πάγων και χιονός, παρετήρει την σύζυγόν του έργαζομένην, και τότε επέστρεφεν ευχαριστημένος οικαδε. Ούτως εξηκολούθει, μέχρις ου ήλθαν τινά έλκυθρόν τι ειπήληεν εις την αιλίην της, εκ του όποιου εξεπήδησεν ύψηλός και ώραϊός άνήρ με πολωνικήν στολήν. Τήν έσπέραν ταύτην τά εργόχειρα έμειναν έγκαταλελειμμένα. Έν τή καρδιά του Ζομοϊσκη εγεννήθησαν άμφιβολία και φόβοι, παράδοξος άνησυχία τον ώθει τήδε κακείσε, τά δέ βιβλία του εκάλυφθησαν υπό κόνεως, διότι διήρχετο πλέον τον καιρόν του μόνον εις τά δάση και εν Ζαμπλοκόβω. Έπειδή δέ μόνον νυκτός ήδύνατο αυτός να πλησιάσῃ αυτά, έβαλε κατασκόπους, διε να τῷ αναγγέλλωσι πᾶν ό,τι εγίνετο την ήμέραν εν τῷ ευγενικῷ οικῷ. Αί ειδήσεις του υπεξεκαίον την αντίζηλιαν του. Ο εις άνήγγειλλεν ότι ο κόμης Σκαρπέκης επισκέπτεται συχνά τὸ Ζαμπλόκοβον, ο δ' άλλος ότι ο πλούσιος και ώραϊός εκείνος μεγιστάν έπεδίωκε την ευνοιαν της Κωνσταντίας, ήτις διάκειται λίαν φιλικῶς πρὸς αυτόν, και άλλος, ότι ο Σκαρμπέκης είχε σκοπόν να συζευχθῇ την Κωνσταντίαν, αν τή εδίδετο διαζύγιον.

Ο Ζομοϊσκης εγένειεν εκτός εαυτου. Αποτυφλωθείς από την προσβληθείσαν υπερηφάνειάν του και την ζηλοτυπίαν, επέστρεφεν ήμέραν τινά εις Οστρογον, ώπλισε τους άνθρώπους του και έπερίμενε την νύκτα τον αντίπαλόν του καθ' δδόν.

Ο Σκαρμπέκης εξήληεν έφιππος του Ζαμπλοκόβου ακολουθούμενος υπό ενός μόνου Κοζάκου, και κατά την είσοδον του δάσους εύρέθη άπροσδοκῆτως ένώπιον έχθρικῆς συμμορίας. Ο Ζομοϊσκης ώνόμασεν αυτόν προδότην και άρπαγα γυναικῶν και τον προεκάλεσεν εις μονομαχίαν. Ευθύς εξήγαγον άμφότεροι τά ξίφη, και δέ λεπίδες διεσταυρούντο υπό τὸ φῶς των άστρων και της χιονός. Είχον ήδη πληγωθῆ έλαφῶς άμφοτέροι, ότε η Κωνσταντία, εις την όποιαν χωρικός τις ειχεν αναγγείλει εν σπουδῇ την επίθεσιν, κατέφθασε δρομαία μετα των υπηρετων της και διεχώρισε τους μαχομένους. «Τις η αίτία της έριδος ταύτης;» ήρώτησε τον Ζομοϊσκη.

«Τὸ ότι ο Σκαρμπέκης ζητεί την χείρα σας, κυρία», άπεκρίθη. Η Κωνσταντία ήρχισε να γελά δυνατά. «Τότε συμφιλίωθητε πάραυτα,» ανέκραξε, αὐ κόμης Σκαρμπέκης δέν ζητεί εμέ, αλλά την αδελφήν μου».

Αμφοτέροι οι μεγιστάνες ένηγκαλίσθησαν, έφιλήθησαν και ήκολούθησαν την Κωνσταντίαν εις Ζαμπλόκοβον, όπου ιδιοχειρῶς έδесе τάς πληγὰς άμφοτέρων. Τότε ώδήγησε τον Ζομοϊσκη εις τὸ μικρόν εκείνο δωμάτιον, εν τῷ οποίῳ τσακίς την ειχε κατασκοπεύσει, και εκάθησεν επί του διβανίου.

«Τι να σας κάμω τώρα;» ήρώτησε γελῶσα, «διά να μη μοι κάμητε καθ' εκάστην νέας άνοησίας;»

«Νά με συγχωρήσητε», ειπεν ο Ζομοϊσκης και έρρίφθη πρὸ των ποδῶν της.

«Αλλά, κόμη, πολιτικοί λόγοι,» άπεκρίθη είρωνικῶς, «τὸ καλόν του τόπου.»

«Δέν με μέλει δι' αυτά» εφώναξεν ο Ζομοϊσκης, και περιέβαλε τήν προσφιλή και ώραϊαν του σύζυγον.

Μετὰ τρεῖς ήμέρας η Κωνσταντία, κόμησσα Ζομοϊσκη, εισήρχετο εν θριάμβῳ εις τὸ εν Οστρογῳ μέγαρον υπό τον ήχον των κωδῶνων και των κρότον των πυροβόλων, καθημένη επί ούρας μελαίνης άρκτου εντός καταχρύσου έλκυθρου.

ΠΡΩΤΟΣ ΕΡΩΣ

(Διήγημα Ίβαν Τουργενιέφ)

(Συνέχεια)

VIII

Τὸ πάθος μου ήρξατο από της ήμέρας εκείνης. Ένθυμούμαι, ότι ήθανόμην τὸ άόριστον εκείνο αίσθημα, έπαισθάνεται ο παυόμενος υπάλληλος, καιτοι δέ ήμην παιδάκι εισέτι, ήμην εν τούτοις ερωτευμένος παραφρόνως. Είπον δι απο της ήμέρας ταύτης ήρξαντο και αι θλίψεις μου. Έζων με την άνάμνησιν της Ζιναΐδος· δέν ήδύναμην να αντίληφῶ ούδεν εκ των νενομένων περίε μου. Ολοκλήρους ήμέρας μόνον την Ζιναΐδα εσυλλογιζόμην· άκατανόητος και γλυκεία εν τή ώθήσει της, δύναμις τις με έφερε πάντοτε πρὸς αυτήν, και τότε δέν ήδύναμην να μένω εις τὸ δωμάτιόν μου και κατέβαινον εις τον προσφιλή οικίσκον. Η Ζιναΐδα έμάντευσε τότε ότι ήμην ερωτευμένος μαζί της. Εγὼ δέ δέν εσκεπτόμην να κρύψω τά αισθήματά μου ταυτα· εξ άλλου αυτή ανεορίπιζε τὸ αίσθημά μου, ανοήταινε μαζί μου, εφλυάσει και με εκανε να ύποφέρω πολύ. Άλλως δέ, εγὼ δέν ήμην ο μόνος ερωτευμένος μετ' αυτής· όλοι οι νέοι οίτινες εσύγχαζον εις την οικίαν της, ήσαν τρελλοί εξ έρωτος, αυτή δέ όλους εκράτει εις την θέσιν των και όλους εις τους πόδας της. Κατώ:θου να διδῆ εις όλους ελπιδας, και να άποιμακρύνη από όλους τον κίνδυνον των αντίζηλιών, εῴτοι δέ, υπέκυπτον εις τάς θελήσεις της. Εις όλα αυτης τά συναισθηματα υπήρχεν ιδιαιτερός τις γέλως πονηρός, εις πρὸς τούτοις μεγιστην καλαισθησιαν, ήρεμίαν και ποσπέτειαν· εις πᾶν ό,τι επραττεν η έλεγεν, εδιδε λάμψιν ελαφράν και παιζούσας ελκυστικήν δύναμιν. Τὸ πρόσωπόν της, ενῶ άρ' ενός εμελαγχόλει, άρ' έτέρου εφαινετο παιζόν· ταύτοχρονάς, εξεφραζε γέλωτα, βαρυθυμίαν και δδύνην. Διάφορα αισθήματα, ελαφρά και δομητικά ως νεφῆ εν ήμέρα ευηλίω, αλλά καθ' ην πνέει άνεμος, επέταν τότε εις τά χείλη της και τότε εις τους οφθαλμούς της.

Εκατος εκ των λατρευτῶν ήτο αυτη άφοσιωμένος. Ο Μελοβζήρ φ, τον όποιον ένιστε και άπεκάλει «θηρίον μου» και άλλοτε πάλιν Μελοβζήσωφ μου, μετα χαράς θά έπιπτε πρὸς χάριν της εις την σωτηά. Ουτος πολλάκις τη έπρότεινε να την νυμφευθῆ, λέγων ότι όλοι οι άλλοι έπαιζον αλλά δέν την ήγάπων. Ο Μαϊδάνωφ εξέχυνε δι' αυτην όλην την άρμονίαν της ποιητικῆς ψυχῆς του· αν και ήτο ανθρωπος λίαν ψυχρός, ως όλοι σχεδόν οι συγγραφεις, έπίστευεν εν τούτοις, τυφλῶς εις αυτην, και ίσως και τον εαυτόν του, εψαλλε δε εις άτελευτήτους στίχους τους θαυμασμούς του πρὸς την Ζιναΐδα. Αυτη, πολύ όλίγον έπίστευεν εις τους στίχους του, και τον προεκίνει να αναγνώση τον Πούσκιν, όπως, ως έλεγεν, εξαγίση τὸ πνευμά του. Ο Λουβιν, ο αλωνίως γελῶν, ο κυνικός εις τάς εκφράσεις του δόκτωρ, εγνωρίζε καλλίτερα παντός άλλου αυτην, διὸ και την ήγάπα πλείεσσον παντός άλλου, αν και την επέπληττε δια των οφθαλμῶν και εις τους οφθαλμούς πάντοτε. Η Ζιναΐδα τον υπελήθηττο, αλλά δέν τῷ παρείχε στιγμήν ελευθεραν και χωρίς να έννοη ουτος ότι